

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: **ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

Виконав: здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти групи 6УА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»
освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування»

Кулініч О. А.

(прізвище та ініціали)

Керівник

Демченко В. М.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2025 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Освітньо-професійна програма: Публічне управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,

д. держ. упр., професор

_____ **Вікторія ФІЛІПОВА**

« _____ » _____ 2025 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Кулініч Ользі Андріївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Державне управління системою охорони здоров'я, керівник роботи Демченко Володимир Миколайович, к. філол. н., доцент, затверджена наказом закладу вищої освіти від 16.09.2025 р. № 434-с
2. Строк подання студентом роботи грудень 2025 року
3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, міжнародні соціологічні дослідження.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): Теорія та методологія досліджень системи охорони здоров'я. Система охорони здоров'я в Україні: сучасні проблеми та чинники. Шляхи вдосконалення системи охорони здоров'я в Україні в умовах підвищеної небезпеки.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Робота містить 2 таблиці.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Консультант з написання I-III розділів</i>	<i>Володимир ДЕМЧЕНКО, доцент</i>	<u>16.09.2025</u>	
<i>Консультант з нормоконтролю</i>	<i>Наталія КРЕТОВА, провідний фахівець</i>		

7. Дата видачі завдання 16.09.2025

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	<i>16.09.2025-19.09.2025</i>	<i>Виконано</i>
2.	Складання і затвердження плану роботи	<i>20.09.2025-24.09.2025</i>	<i>Виконано</i>
3.	Написання I розділу	<i>25.09.2025-14.10.2025</i>	<i>Виконано</i>
4.	Написання II розділу	<i>15.10.2025-28.10.2025</i>	<i>Виконано</i>
5.	Написання III розділу	<i>29.10.2025-16.11.2025</i>	<i>Виконано</i>
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	<i>17.11.2025-23.11.2025</i>	<i>Виконано</i>
7.	Оформлення роботи	<i>24.11.2025-26.11.2025</i>	<i>Виконано</i>
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	<i>27.11.2025-07.12.2025</i>	<i>Виконано</i>
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	<i>08.12.2025</i>	<i>Виконано</i>
10.	Захист роботи в ЕК		

Здобувач _____
(підпис)

Ольга КУЛІНІЧ
(ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____ Володимир ДЕМЧЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Кулініч О. А. Державне управління системою охорони здоров'я – Рукопис. Кваліфікаційна робота магістра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Херсонський національний технічний університет. Хмельницький, 2025.

У дослідженні здійснено комплексний теоретико-методологічний аналіз державної політики та системи публічного управління у сфері охорони здоров'я України в умовах євроінтеграційних процесів, реформування та воєнних викликів. Обґрунтовано соціальну значущість системи охорони здоров'я як ключового чинника національної безпеки, демографічної стабільності та соціально-економічного розвитку держави. Розкрито сутність базових понять, принципів, функцій і механізмів державного регулювання надання медичної допомоги населенню.

Проаналізовано види медичної допомоги (первинну, екстрену, спеціалізовану, паліативну), особливості функціонування системи екстреної медичної допомоги, а також роль екологічної політики як важливої складової загальної політики охорони здоров'я. Досліджено повноваження органів державної влади й місцевого самоврядування у формуванні та реалізації медичної політики. Охарактеризовано сучасний стан мережі закладів охорони здоров'я, механізми лікарського забезпечення, соціально значущі напрями розвитку галузі, зокрема охорону материнства й дитинства, захист осіб з інвалідністю та надання медичної допомоги за кордоном.

Окрему увагу приділено кадровому забезпеченню сфери охорони здоров'я, безперервному професійному розвитку медичних працівників, впровадженню симуляційних технологій, цифровізації, телемедицини та електронної системи охорони здоров'я. Досліджено напрями вдосконалення системи охорони здоров'я із урахуванням європейського та зарубіжного досвіду, а також вітчизняної практики реалізації програми медичних гарантій.

Ключові слова:

система охорони здоров'я, публічне управління, державна політика, медична допомога, екстрена медична допомога, цифровізація охорони здоров'я, телемедицина, кадрове забезпечення, євроінтеграція, реформа охорони здоров'я, медичні гарантії, екологічна політика.

ANNOTATION

Kulinich O. A. State governance of the healthcare system – Manuscript. Master's qualification work in specialty 281 "Public management and administration". Kherson National Technical University. Khmelnytskyi, 2025.

The study provides a comprehensive theoretical and methodological analysis of state policy and the public administration system in the field of healthcare in Ukraine in the context of European integration processes, reform and military challenges. The social significance of the healthcare system as a key factor in national security, demographic stability and socio-economic development of the state is substantiated. The essence of the basic concepts, principles, functions and mechanisms of state regulation of the provision of medical care to the population is revealed.

The types of medical care (primary, emergency, specialized, palliative), the features of the functioning of the emergency medical care system, as well as the role of environmental policy as an important component of the general health care policy are analyzed. The powers of state authorities and local governments in the formation and implementation of medical policy are studied. The current state of the network of health care institutions, mechanisms of medical support, socially significant areas of development of the industry are characterized, in particular, the protection of motherhood and childhood, the protection of persons with disabilities and the provision of medical care abroad.

Special attention is paid to the staffing of the healthcare sector, continuous professional development of medical workers, the introduction of simulation technologies, digitalization, telemedicine and electronic healthcare systems. Directions for improving the healthcare system are investigated, taking into account European and foreign experience, as well as domestic practice of implementing the medical guarantees program.

Keywords:

healthcare system, public administration, public policy, medical care, emergency medical care, digitalization of healthcare, telemedicine, human resources, European integration, healthcare reform, medical guarantees, environmental policy.

ЗМІСТ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ.....	5
ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	9
1.1. Система охорони здоров'я: визначення, термінологічний апарат, принципи.....	9
1.2. Політика держави у сфері охорони здоров'я.....	21
Висновки до розділу 1.....	32
РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ЧИННИКИ.....	35
2.1. Сучасний стан системи охорони здоров'я в Україні.....	35
2.2. Розвиток системи охорони здоров'я в Україні: кадровий та цифровий виміри.....	42
Висновки до розділу 2.....	49
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ В УМОВАХ ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ.....	52
3.1. Здобутки європейської та національної політики у сфері охорони здоров'я.....	52
3.2. Напрямки вирішення проблем у сфері охорони здоров'я в Україні...58	
Висновки до розділу 3.....	68
ВИСНОВКИ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	76

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ДПС – довколишнє природне середовище

ЕМД – екстрена медична допомога

ЄС – Європейський Союз

МД – медична допомога

ОМС – органи місцевого самоврядування

ПД – паліативна допомога

ПУ – публічне управління

ВСТУП

Актуальність теми. Україна в контексті євроінтеграції бажає стати демократичною, соціально-правовою державою. Тому останніми роками, поряд із головним завданням – збереження територіальної цілісності, суверенітету української держави – відбуваються суспільні реформи, у комплексі яких система охорони здоров'я також потребує вдосконалення механізмів задоволення потреб населення в наданні йому медичних послуг. Відповідно до цього завдання система публічного управління (далі – ПУ) має організаційно забезпечити надання якісної та доступної медичної допомоги в Україні.

Таке забезпечення передбачає застосування комплексу засобів для модернізацій медичної сфери, створення належних умов для забезпечення профілактики здоров'я, доступних ліків, дотримання принципів рівності громадян і верховенства закону [Конст]. До державних заходів додаються напрацювання науковців, активність громадян, які наголошують на потребі розроблення й упровадження науково обґрунтованої державної політики щодо забезпечення населення доступною та якісною медичною допомогою.

Питання надання населенню медичної допомоги (далі – МД) цікавило таких науковців, як І. Леган, О. Крикун (стан здоров'я населення), Є. Нейко (вплив довкілля на здоров'я людини), О. Вишнякова (питання охорони здоров'я ЄС), Н. Дідик (в умовах воєнного стану) [6], А. Сердюк, О. Тимченко, О. Линчак і В. Єлагін (здоров'я та генетичні процеси), С. Кучеров та Я. Радиш (теоретичні засади),

У сфері ж державного управління сферою надання МД Д. Карамішев розглядає питання управління системою охорони здоров'я, Т. Грузева – нову європейську політику, В. Лехан, А. Іпатова та К. Духовенко – напрямки розвитку охорони здоров'я в Україні, А. Шипко

– функції суб'єктів управління охороною здоров'я на місцевому рівні, Ю. Котляревський – питання забезпечення якості МД у контексті реформування системи охорони здоров'я.

Проте, незважаючи на наявність наукових розробок із реалізації та вдосконалення ПУ в регулюванні надання МД громадянам, комплексний аналіз системи охорони здоров'я в Україні потребує наукового осмислення та аналізу.

Мета дослідження – проаналізувати сучасний стан системи охорони здоров'я в Україні в контексті євроінтеграції та пріоритету надання громадянам якісної медичної допомоги. Для реалізації мети дослідження потрібно було вирішити такі **завдання**:

- з'ясувати сутність, визначення, термінологічний апарат, принципи системи охорони здоров'я;
- виявити особливості політика держави у сфері охорони здоров'я;
- визначити сучасний стан системи охорони здоров'я в Україні;
- дослідити систему підготовки кадрів для галузі охорони здоров'я в Україні;
- з'ясувати зарубіжний досвід державної політики у сфері охорони здоров'я;
- визначити напрямки вирішення проблем у сфері охорони здоров'я в Україні.

Об'єктом дослідження є система охорони здоров'я в Україні.

Предмет дослідження – шляхи вдосконалення державної політики у галузі охорони здоров'я населення.

Методи дослідження. У роботі для виконання поставлених завдань використано загальнонаукові принципи наукових досліджень, а також методи індукції й дедукції, аналізу й синтезу, аналогії, порівняння, класифікації. Так, у з'ясуванні сутності, принципів і напрямків політики охорони здоров'я, розвитку сфери надання МД населенню було використано методи логіки й діалектики. У дослідженні змістовно-

функціональної характеристики регулювання системи охорони здоров'я використано методи системно-структурного аналізу, порівняльного аналізу; в обґрунтуванні надання МД – формально-логічний підхід, у визначенні шляхів удосконалення регулювання надання медичних послуг – метод узагальнення.

Інформаційна база дослідження – законодавчі акти, що регулюють вирішення проблем державного регулювання системи медичної допомоги населенню.

Теоретичне та практичне значення дослідження. У роботі поряд із думками українських учених докладно проаналізовано не лише медичне законодавство, але й нормативні акти зі сфери екології, адже здорове середовище та його захист безпосередньо стосується здоров'я населення, складаючи чинник загального стану суспільства. Результати дослідження можна використати під час складання навчальних планів, присвячених дисциплінам у сфері публічного управління.

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів (шість підрозділів), висновків і списку використаних джерел. Обсяг тексту складає 84 сторінки, список літератури – 75 одиниць.